Adresse og kontakt informationer

Sognepræst for Gloslunde-Græshave-Dannemare-Tillitze:
Henrik Gade Jensen
Gloslunde præstegård
Stenvadsvej 4, 4983 Dannemare
Tel. 5494 4180/3058 5700
Mail: hgj@km.dk

Graverteam:
Tel. 5494 4790
Mail: gloslundegraveren@outlook.dk

Hjemmeside for Gloslunde-Græshave-Dannemare-Tillitze pastorat:
www.gloslundepastorat.dk

Sognepræst for Kappel-Langø og Vestenskov-Arninge pastorat:
Vacant - henvendelse skal ske til sognepræst Henrik Gade Jensen Gloslunde. Tel. 3058 5700
Mail: hgj@km.dk

Gravere:
Langø:
Anne Petersen. Tel. 2082 5972
Kappel:
Gert Larsen. Tel. 2991 6881
Vestenskov-Arninge:
Per Bugajski. Tel. 5494 8512/2343 5145

Hjemmeside for Kappel-Langø og Vestenskov-Arninge pastorat:
www.vestenskov.dk

Rudbjerg Menighedspleje:
Bjarne Enemark. Tel. 5494 8082

Rudbjerg Kirkeblad udgives af:
Menighedsrådet for sognene i Gloslunde, Græshave, Dannemare og Tillitze og menighedsrådene for Kappel-Langø og Vestenskov-Arninge.

◆

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Gade Jensen, Tel. 3058 5700
Mail: hgj@km.dk

◆

Layout, 11 fotos og produktion:
Steen Bahnsen/Dancd • Græshave
Tel. 3312 3012. www.dancd.dk

◆

Tryk: DK Print, Rødby
Oplag: 800 eks.

Deadline for næste nr.: 15. juli 2020

Rudbjerg Kirkeblad

Rudbjerg Kirkeblad

Gloslunde og Kappel Pastorater

Nr. 2 • Sommer 2020 • Juni, Juli, August

2020 vil altid blive husket som et anderledes år...

Og nu står sommeren for døren - heldigvis med udsigt til, at den frygtede virus COVID-19 ser ud til at være i aftagende. Vi kan langsomt begynde at holde gudstjenester igen - og genoptage det vi, for en tid, har måttet ofre. Men vi er måske nok lidt mærket af frygten for sygdom og død. Lad os håbe på at vi alle, her til lands, må holde en varm og god sommer!

Indhold

Kirkerne lukkede ... s. 2
Fremtiden i pastoraterne ... s. 4
Rønnebær ... s. 4
Kor ... s. 5
Menighedsrådsvalg ... 6
Kalender ... s. 7
Kirkens demokrati ... 13
Bibelen 2020 ... s. 14
Om lokalhistorie ... 18
Midtersiderne:
Gudstjenesteoversigt

Fra strandgudstjenesten ved Albuen 2018, foto: Agnete Vistar

Kirkerne er lukkede - en mærkelig tid...

Det har været en anden tid de sidste 2½ måneder. Vi har ikke måttet holde Gudstjenester, men det er jo sådan set det mindste. Det værste har været frygten for sygdom og død, som vi alle vist ikke har oplevet før i denne store stil, som en pandemi.

Nu tyder alt på, at vi kan normaliseres igen, genåbne vort samfund, og også holde Gudstjenester i kirkerne igen.

Denne corona-virus har mindet os om, at verden ikke er så sikker, som vi troede og håbede. Mennesket har tidligere været udsat for epidemier og pandemier. Erindringerne går til polioepidemien i 1950erne og Den Spanske Syge lige efter Første Verdenskrig. Og pludselig hører jeg også om mange, der fortæller om bedsteforældre og familie, der blev syge eller omkom dengang. Vi havde glemt, det kunne ske, men det kan det.

Hvad fremtiden bringer, ved vi aldrig. Jeg tror ikke, det er det sidste, vi har set af samfundstruende og -lukkende hændelser.

Jeg blev interviewet til Berlingske Tidende og Kristeligt Dagblad, og begge steder sagde jeg, at denne pandemi måske også kan være en øjenåbner for hele Danmark, for

Lolland og provinsen. At man sagtens kan bo på landet, måske bedre og sikrere, selv når fremtiden er uvis.

Sådan som folkene og vore forfædre i sognene her på sydsiden af Lolland har levet og virket i århundreder.

Civilisation er en fernis, der let kan krakelere. Så gælder det om at være forbundet og rodfæstet, og ikke have gjort sit liv afhængig af politikerbeslutninger, internet eller medicin fra Kina - selvom mange fremskridt også kommer fra samhandel, arbejdsdeling og inspiration fra den store verden.

Kirkerne står der stadig, og det vil de gøre mange hundrede år til.

Og vi vil samles i kirkerne og være sammen om det eksistentielle i tilværelsen: fødsel og død, vielser og konfirmationer samt Gudstjenesterne hver søndag året rundt.

Henrik Gade Jensen

Den kirkelige fremtid i vores sogne og pastorater

Af Henrik Gade Jensen

Som det er de fleste bekendt, har jeg (Henrik Gade Jensen) betjent alle 8 sogne i den gamle Rudbjerg kommune i snart et års tid.

Der er desværre ikke befolkningsmæssigt grundlag for, at Kappel pastorat kan have sin egen heltids, kirkebogsførende sognepræst med bopæl i pastoratet. Derfor har jeg foreslået at blive kirkebogsførende sognepræst i alle 8 sogne og så bliver der suppleret med en halvtids hjælpepræst.

På møder her i foråret skal menighedsrådene i Kappel pastorat og Gloslunde menighedsråd tage stilling til, om de ønsker en sådan fremtidig ordning. Det håber jeg og støtter varmt op om. Men det er fra gammel tid sognene eller menighedsrådene, der har kaldsretten, som det hedder, og som bestemmer, hvem de vil have til at være deres præst.

Som sagt håber jeg, at det lykkes at finde en god ordning og med en hjælpepræst på halv tid, det man i gamle dage kaldte en kapellan, kan vi opretholde det hidtidige niveau af gudstjenester. Og samtidigt kan vi have gudstjenester i alle kirker juleaften og måske også Alle Helgen og i påsken.

Teknisk set bliver det så et fælles pastorat, da "pastor" betyder "præst", og præstens sogne er det samme som pastoratet. Men vi er i forvejen en enhed som den gamle Rudbjerg kommune og med fælles kirkeblad, så det er ikke uvant at kunne kalde det Rudbjerg pastorat. Men vi har stadig flere menighedsråd i Kappel og Gloslunde. Og for min skyld måtte hvert sogn gerne have hver sit menighedsråd til at støtte op om sin kirke.

Gudstjenester på Rønnebærparken

Vi (præst og kirkemusikken) plejer at komme til Rønnebærparken hver onsdag, med gudstjeneste eller andagt. Men foreløbig må vi passe på og holde afstand. Vi ved ikke, hvornår vi kan genoptage gudstjenesterne og aktiviteterne.

Som mange sikkert har set, er der sat telt op på parkeringspladsen, så pårørende kan besøge deres kære uden smittefare.

Syng dig glad - syng i kor!

I år kom vi desværre ikke til at have Spiregudstjeneste i Vestenskov kirke. Både Spirekor og Kirkekor var ellers begyndt at øve, og vi glædede os alle, men... -til næste år er vi der igen!

Her er et dejligt billede fra vores fine Spiregudstjeneste sidste år – så kan vi genopfriske stemningen!

Det har været et usædvanligt forår uden korsang med børn og unge og med uvished om, hvornår det igen kan lade sig gøre at ses. Jeg savner jer alle og håber, at vi efter sommerferien kan begynde at synge sammen igen. Jeg vil selvfølgelig kontakte jer.

Nye børn og unge som har lyst til at synge med, kan tilmelde sig hos

Ulla tlf.: 25 15 98 13.

Menighedsrådsvalget i 2020

Der skal være menighedsrådsvalg til alle menighedsråd i Danmark i 2020. I år foregår de lidt anderledes, idet valget kan ske ved et valgforsamlingsmøde den 15. september (ligesom i gamle dage ved fredsvalg). Det skal foregå på denne dag i alle menighedsråd. Hvis der skulle være utilfredshed med den valgte liste, kan borgerne altid stille med alternative lister med stillere, og så vil der være almindeligt valg (kampvalg). Det normale i næsten alle menighedsråd er dog fredsvalg.

Forinden holder alle menighedsråd et orienteringsmøde den 9. juni, hvor menighedsrådet bl.a. vil orientere om arbejdet i den forløbne funktionsperiode, kommende opgaver, datoer og regler for valgforsamlingen og antallet af kandidater, der skal vælges til menighedsrådet.

Orienteringsmøde i Kappel pastorat afholdes den 9. juni kl. 19.00 i Vestenskov Sognegård

Orienteringsmøde i Gloslunde pastorat afholdes den 9. juni kl. 19.00 i Gloslunde Præstegård

Kalender - fælles for pastoraterne

Begrænsning i kirkerne

Ved alle gudstjenester er der ind til videre en begrænsning afhængig af kirkerummets størrelse. Der må være 1 kirkegænger pr. 4 m2. Men man behøver ikke at gå forgæves. Antallet af kirkegængere ligger mellem 20 og 60 afhængig af kirkens størrelse. Og det er sjældent vi er så mange til en almindelig søndagshøjmesse.

August

Vestenskov
Fællesspisning i sognegården

Vi holder sommerferie i juni og juli måned, og så håber vi at begynde igen torsdag den 27. august 2020.
Vi begynder med en lille andagt kl. 11.30, derefter bliver der serveret en to retters menu med øl/vand/ vin til. Derefter spiller vi banko. Når det er færdigt, får vi en tår kaffe/the med kage til.

Alt dette fås for 50.00 kr. Banko-plader koster 5.00 kr.

Tilmelding til:
Bjarne Enemark
tlf. 54 94 80 82 / 51 35 60 70
eller
Ingelise Palm tlf. 42 19 13 95

Der er også mulighed for at blive hentet hjemme. Ring til ovenstående hvis det ønskes.

September

Strikkeklubben i sognegården

Strikkeklubben i Vestenskov Sognegård holder sommerferie, men vi mødes igen **mandag den 7. september 2020 kl. 13.00-16.00**.
Derefter hver den første mandag i måneden.

Der serveres kaffe eller te med kage til kr. 10.00.

Vi modtager stadig gerne garn, du ikke selv vil eller kan bruge.

Venlig Hilsen
Ingelise Palm, tlf. 42 19 13 95.

August/september

Gloslunde
Basarkredsen i Gloslunde

Vi håber at begynde i august, måske først september, men der gives nærmere besked.

2. Pinsedag

Fælles Drive-In provsti-Gudstjeneste i Nakskov

Vi plejer at mødes i Reventlow-parken til fælles udendørs gudstjeneste på 2. Pinsedag. **I år sker det som en Drive-In Gudstjeneste i Nakskov på Cirkuspladsen ved Indre Fjord.**

Mød op i god tid og få en plads til bilen.

Tag selv vin og brød med til nadveren.

Provst Bjarne Madsen og biskop Marianne Gaarden står for gudstjenesten, men alle provstiets præster vil være tilstede.

Kom og vær med på en anden måde end i kirken. Måske trænger "dytten" også til et amen!

21. juni kl. 11.00

Kappel

Mølledag ved Kappel Stubmølle

Der er mølledag i Kappel søndag den 21. juni.
Vi holder gudstjeneste ved **Kappel Stubmølle kl. 11.00**, - hvor mange og hvordan ved vi ikke rigtig endnu, men mølledag bliver der på en eller anden måde. Måske ikke i samme omfang som tidligere. Hold jer orienteret via annoncering eller hjemmeside om hvad der sker.
Men gudstjeneste holder vi!

19. juli kl. 19.30

Albuen

Strandgudstjeneste på 19. juli

Vi holder strandgudstjeneste på Albuen, hvor vi plejer. **Det er den 19. juli kl. 19.30**. Vi håber på godt vejr og lidt vindstille. Det er lige over diget efter Albuen Camping ved begyndelsen af Albuen. Tag tæppe eller stol med og nyd aftensolen.

2021

Kramnitze

Hornfiskefestival

Da Hornfiskefestivalen i Kramnitze i år er aflyst, holder vi heller ikke Gudstjeneste i Kramnitze i år.
Vi håber, at kunne være til stede med gudstjeneste i 2021.

11. august kl. 19.00

Hummingen

Strandgudstjeneste

Hvis vejret tillader det, holder vi gudstjeneste ved stranden ved **Hummingen ud for Digegården. Det er kl. 19.00**. Tag tæppe eller stol med eller sid i klitten eller på sandet. Vi synger altid *"Der står et slot i vesterled, tækket med gyldne skjolde",* og det passer så smukt.

Solenglen svinger lysets flag,
vandrer til fjerne lande;
ham følger liv og lys og dag
bag nattens brusende vande.

Bagefter er der også mulighed for at gå til Digegården til en kop kaffe og kage (selvbetaling). *Det plejer altid at være hyggeligt!*

11. august kl. 16.00

Andagt i Peter Hansens Have

Vi mødes igen i år til andagt i Peter Hansens Have. Vi synger salmer og nyder Guds (og Peter Hansens) smukke natur i haven.
Kom! *Tag stol eller tæppe med. Der serveres kaffe/te og kage efter andagten.*

30. august kl. 11.00

Langø

Fjorddag

Der er gudstjeneste til Fjorddag på **Langø havn den 30. august kl. 11.00.**
Vi kender endnu ikke omfavnet af arrangementet, men satser på at holde gudstjeneste. ***Læs mere i Folketidende, Ugeavisen og på vore hjemmesider.***

Gudstjenesteoversigt • Sommer 2020

Kirkebilen kører • Bestilles senest kl. 16 dagen inden på tel. 54 95 11 11

Sognepræst		Henrik Gade Jensen (HGJ)			
Kirke		Dannemare	Gloslunde	Græshave	Tillitze
31. maj	Pinsedag	11.00			Ude af drift på grund af defekt varmeanlæg
1. juni	2. pinsedag	Fælles Drive-in i på Cirkuspladsen i Nakskov			
7. juni	Trinitatisdag		9.30		
14. juni	1.s.e. trinitatis	11.00 (Beth)			
21. juni	2.s.e. trinitatis		9.30		
28. juni	3.s.e. trinitatis			11.00	
5. juli	4.s.e. trinitatis	9.30 (Beth)			
12. Juli	5.s.e. trinitatis		9.30 (Beth)		
19. Juli	6.s.e. trinitatis			11.00 (Beth)	
26. Juli	7.s.e. trinitatis		11.00 (Beth)		
2. august	8.s.e. trinitatis			9.30	
4. august	tirsdag	19.00 Strandgudstjeneste			
9. August	9.s.e. trinitatis		11.00		
15. august	Lørdag	11.00 Konfirmation			
16. August	10.s.e. trin.	11.00 Konfirmation			
23. August	11.s.e. trin.			9.30	
30. August	12.s.e. trin.	9.30			

Gudstjenesteoversigt • Sommer 2020

Kirkebilen kører • Bestilles senest kl. 16 dagen inden på tel. 54 95 11 11

Sognepræst		Henrik Gade Jensen (HGJ)			
Kirke		Arninge	Vestenskov	Kappel	Langø
31. maj	Pinsedag		9.30		
1. juni	2. pinsedag	Fælles Drive-in i på Cirkuspladsen i Nakskov			
7. juni	Trinitatisdag	11.00			
14. juni	1.s.e. trinitatis				9.30 (Beth)
21. juni	2.s.e. trinitatis			11.00 Mølledag	
28. juni	3.s.e. trinitatis		9.30		
5. juli	4.s.e. trinitatis	11.00 (Beth)			
12. Juli	5.s.e. trinitatis		11.00 (Beth)		
19. Juli	6.s.e. trinitatis	19.00 Strandgudstjeneste på Albuen (Beth)			
26. Juli	7.s.e. trinitatis			9.30 (Beth)	
1. august	lørdag				12.00 Konfirmation
2. august	8.s.e. trinitatis	11.00			
9. August	9.s.e. trinitatis		9.30		
11. august	16.00	Andagt i Peter Hansens Have			
16. August	10.s.e. trin.			9.30	
23. August	11.s.e. trin.		11.00		
30. August	12.s.e. trin.				11.00 Fjorddag

Konfirmationer

Lørdag den 19. sept. kl. 11.00:

Nicole Lea Grænge

Lørdag den 1. august kl. 10.00:

Jonas Damkjær

Lørdag den 15. august kl. 11.00:

Simon Ølgaard Vedsted Sørensen
Anna Charmette Faltz Olsen
Mikkel Lund Dalhammer
William Chr. Lundhed Mod
Josefine Uddberg Madsen
Nichlas Fornitz Jensen
Janus Holegaard

Søndag den 16. august kl. 11.00:

Sabrina Thomsen

18. august kl. 12.00

Sogneudflugt

Kom med på dejlig udflugt til Sydsjælland. Tirsdag den 18. august er der fælles sogneudflugt for Kappel-Gloslunde pastorater. Turen går til Snesere kirke på Sydsjælland, en af Danmarks længste landsbykirker med sine 52 meter. Derefter kaffe og kage på Udby kro.

Start i Langø kl.12.00 – derefter Kappel kirke –Vestenskov kirke –Rudbjerg hallen og Brugsen Dannemare.
Tilmelding til Rigmor Jensen på 22 91 84 17 inden 22. april.

Alt sammen under forudsætning, at vi gerne må køre sammen i bus til den tid

Folkekirken er det mest lokale demokrati i Danmark

Vi er så vant til at rette blikket mod Christiansborg, regionen eller mod Lollands kommune. Der sidder politikerne, der forvalter vores samfund. Og bl.a. bestemmer hvad pengene skal bruges til.
Men der er et mere lokalt demokratisk plan: Menighedsrådene.
De er mere usynlige, og ikke mange ved hvem der er menighedsrådsformand, og det er såmænd et godt tegn. For så fungerer det.
Så mens store dele af det offentlige Danmark er blevet centraliseret, er folkekirken tilstede - i hvert sogn er der en kirke og en præst. Der burde ganske naturligt også være en lokalbetjent, en læge og en skole. Men det er kun folkekirken der har formået at holde fast i det lokale.
Der er også magt i menighedsrådene. Hvis man vil den. Gloslunde og Kappel pastorat forvalter hver år knap 3 mio. Det er også penge. Det er kirkeskatten, som medlemmerne af folkekirken betaler i området. Og så kommer ca. 25% af midlerne som udligning fra Københavnsområdet. Som i alt andet i samfundet ligger budgettet ret fast, fordi meget er bunder i lønninger og faste udgifter. Men der er stadig plads til valg og skøn.
Og de næste 5 og 10 år bliver der vigtige beslutninger at træffe om vore kirker og kirkegårde. Især med kirkegårdene, de bliver tommere og tommere, fordi de fleste danskere fravælger et gravsted og så måske fordi det er for dyrt. Men hvad så? Det er en af de store udfordringer for menighedsråd i de kommende år. Men måske skal der også være svære afgørelser om vore kirker. Skal de alle bevares i samme fine standard som i dag? Foreløbig går det fint, også med finanserne, men på længere sigt?

I efteråret skal de vælges nye medlemmer til menighedsrådene. Vi har informationsmøde den 9. juni. Kom og vær med og lyt. Og hvis det har interesse, så tilbyd dig. Der er valg i efteråret.

Bibelen 2020

Bibelselskabet har i flere år arbejdet på en ny og mere moderne oversættelse af Bibelen. Ikke som erstatning for den nuværende eller "autoriserede", som den kaldes, og som vi bruger til gudstjenesterne.

Men en mere mundret udgave på hverdagsdansk. Hvor flow og forståelse er i fokus. Men med grundig overvejelse og respekt for originalen.

Med alle ændringer ved Bibeloversættelser, ved ny salmebog og ved ændringer i gudstjenestens liturgi er jeg, som de fleste vist, splittet mellem fornuft og følelse.

Mit rationelle jeg siger, at selvfølgelig kan og skal Bibelen hele tiden oversættes på ny, både fordi videnskaben vinder nye indsigter om afsendernes originale sprog og kontekst, men også fordi vi som modtagere ændrer os med tidens ånd. Det er en vigtig øvelse, som understreger den hellige skrifts karakter af at være skrevet af mennesker ind i en historisk sammenhæng.

Men samtidigt knytter der sig hos os alle stærke følelser og associationer til de kendte bibelsteder, så selvom en ny oversættelse måske er "bedre" ved at fange originalens mening mere præcist eller ramme nutidens læsere og hørere mere nøjagtigt, så hænger vi alligevel ved de gamle ord. Jeg bruger f.eks. "vorde" og ikke "blive" i Fadervor, hvis ikke andet pålægges mig, men det er mest en følelse. Det religiøse sprog lever også af veneration og tradition.

Bibelen 2020 er blevet et stort og flot værk. Testamente er blevet til aftale, ligesom i 2007, men det er også mere bibelsk i sin betoning af gensidigheden mellem Gud og Menneske.

Det er en gave at få Bibelen i nyere sproglig iklædning på solidt grundlag.
Og så har vi hver for sig mange små indvendinger, som støder vores måde at forstå Bibelens ord på. Som eksempel forekommer oversættelsen af salme 23 mig noget mere tam med "Jeg savner ingenting" frem for "jeg lider ingen nød". Vi savner vel altid noget, f.eks. livet og familien, men kan med troens ro affinde os med tabet, når det ikke kan være anderledes.

Der kunne være behov for en moderne "oversættelse" eller udlægning af saligprisningerne i Bjergprædikenen, men jeg synes ikke, at "salig" kan oversættes til "heldig". Heldige er de få, der vinder i lotto, eller måske i livets og generne lotteri. Med konfirmanderne gør man jo altid opmærksom på, at en bøn er ikke en ønskeliste som til jul. "Held os, kristne på det jævne", skriver Grundtvig godt nok, men alligevel skulle man måske have holdt fast i det vanskelige ord "salig", og så lade det

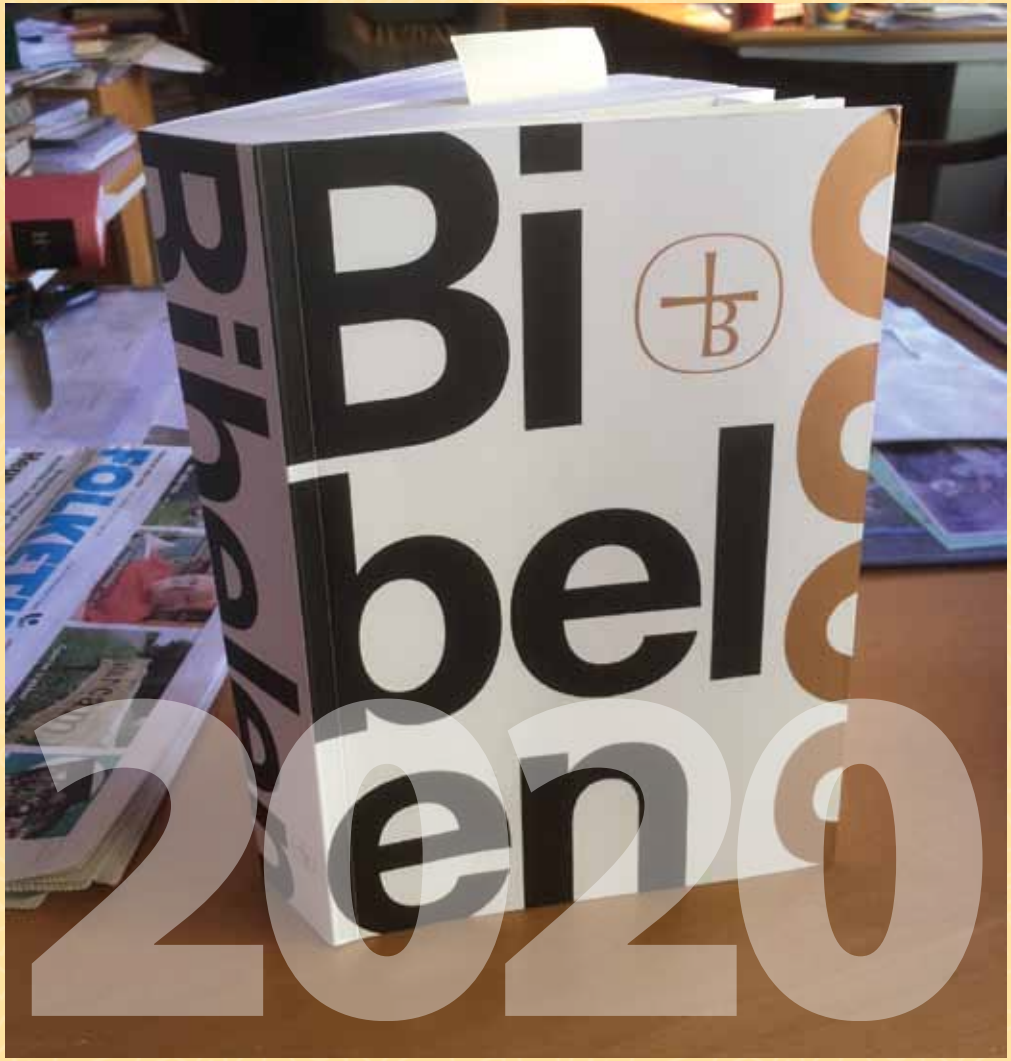

være åbent for fortolkning.
Samme overvejelse er der også over brugen af "gide" i bydeform. "Nåde være med jer og fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus" bliver til "Gid Jesus Kristus, vores Herre og Gud, vores Far, vil beskytte jer og sørge godt for jer", og det er måske en nødvendig oversættelse til nudansk, hvor konjunktiv er ved at gå af brug, men "gid" virker som en overdreven opfordring eller opsang til Vorherre. Konjunktiven "være" er en vidunderlig måde at udtrykke et ønske på uden kommandotone, ligesom i hilsnen "Herren være med Jer". Men her kan jeg selv nogle gange smugle et "må" (men ikke et "gid")

ind og sige "Må Herren være med Jer" for at understrege hilsnen og afsenderen og håbets karakter. (På tysk er det nemmere med grammatisk konjunktiv: Der Herr sei mit Euch).

At Bibelens tids- og kulturbundne mandsdominans er blevet gjort mere alment menneskeligt er ikke bare mere moderne, men også langt mere i kristen ånd. Her er ikke mand og kvinde. Og Gud er stadig en person og det er det vigtigste.

Alt i alt en stor gave at få, denne nye bibel, og med den dristige eftertitel "2020". Det forælder den nok ikke næste år, men understreger snarere tidsbundetheden, og det er også en pointe.

Hvis der er ønske om det, kunne vi godt i efteråret 2020 lave en studiekreds om Bibelen2020 i Gloslunde præstegård og Vestenskov sognegård. Og så udvælge forskellige passager og diskutere oversættelsen.

Gudstjenester på youtube

Mens kirkerne var lukkede, optog vi en Gudstjeneste hver søndag og ligeledes i påskedagene. Alle kunne ses på youtube:

https://www.youtube.com/channel/UCVwqDaguhx07_YGYX0yEHLw?pbjreload=10

De kan stadig ses på youtube - søg alternativt på "Sognepræst Henrik Gade Jensen". Så kommer de frem.

De har været set mellem 300 og 600 gange, og vi håber at alle har haft fornøjelse af Gudstjenesterne.

De bliver foreløbig liggende og kan ses også i fremtiden.

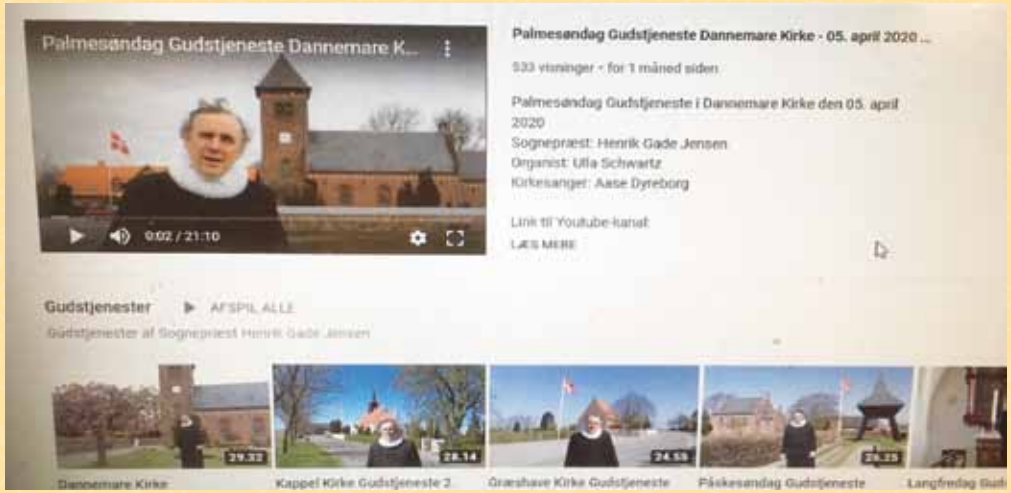

"For Gud sendte ikke sin søn til verden
for at dømme verden,
men for at verden skal frelses ved ham."

... Johannesevangeliet 3:17 ...

Fra det lokale

Lokalhistorie

Af Henrik Gade Jensen

Der ligger en rig skat af informationer om vores lokale sogne og byer på nettet. Jeg kan tit sidde timevis og søge oplysninger. Til bisættelser kan man finde de flestes fødselsoplysninger på kirkebøger, som er offentlige tilgængelige. Man kan også, som mange gør, søge familiemedlemmer og slægtninge. Men det er kringlet og man skal have tålmodighed.

Det nemmeste er at gå ind på vores lokalarkivs hjemmeside **www.rudbjergarkiv.dk** eller på **www.arkiv.dk** og så søge på Kappel, Arninge eller et lokalt stednavn. Jeg kigger tit mange af de gamle billeder fra vore sogne. Eller gamle skolebilleder fra de 13 skoler, som før var i Rudbjerg.

Man kan også se gamle luftfotos af alle vore gårde, huse og sogne på **www5.kb/danmarksetfraluften**. Det er *Det Kongelige Bibliotek*, som har samlet gamle luftfotos fra 1930erne og 1950erne og også senere. Det er Danmark før vi fik google maps. Der er bl.a. mange gårde og huse i vores sogne, som i dag helt er forsvundet.

Man kan se alle kirkebøger i Danmark frem til ca. 1960 på **www.sa.dk** (Statens Arkiver. Da det meste er skrevet i håndskrift, og man kan ikke kan søge på navne m.v., kræver det god tid at finde bekendte eller slægtninge. Men det er sjovt og man finder altid pudsigheder, fejl og gamle stavemåder.

Der findes også gamle folketællinger på nettet, hvor man kan se, hvem der har boet hvor i gammel tid. Det findes også på **www.sa.dk**, men jeg benytter tit en privat slægtforskningsside, **www.danish-familysearch.dk/sogn757/census** (her er det Gloslunde). F.eks. kan man se folks erhverv, og jeg har lavet en lille opgørelse her fra Kappel og Gloslunde i 1901. Man kan også se navnene bag, og mange kender sikkert nogen af dem.

Og så kan man lade fantasien køre kombineret med erfaring og historisk viden. Mange arbejdede i landbruget, mange var daglejere, tjenestefolk af forskellig slags, mange med husgerning (det må være mødrene) og der var forbavsende mange plejebørn. Og så var håndværkererhvervene godt repræsenteret, flere end jeg her har taget med (møller, bryggger, bødker m.v.), men kun en eller to af hver. Der var 4 lærere i hvert sogn, en læge i Gloslunde, og en præst begge steder. Og så havde Kappel en selskabsdame, ja, man kan se navnet og hun blev senere gift og fik børn på Sjælland. Man fornemmer også et standsdelt samfund, hvor der var forskel på folk, selv blandt tjenestefolk. Og en fodermester og daglejer har nok også vidst, hvem der bestemte hvad.

	1901 Gloslunde	1901 Kappel
Adoptivbarn	1	
Aftægtsfolk	6	8
Agerbruger	18	26
Alderdomsunderstøttelse	7	6
Arbejder	13	5
Bestyrer	5	2
Butiksjomfru		1
Daglejer	9	44
Detailhandler	1	1
Dreng		3
Fisker	15	25
Fodermester	5	1
Gårdarbejde	12	7
Gårdbestyrer	4	
Gårdejer	42	44
Husbestyrer	3	7
Husgerning	65	55
Husmand	5	3
Landarbejder	4	18
Landbruger	17	41
Landvæsenselev	2	2
Lods		3
Læge	1	
Lærer	4	4
Maler	2	1
Malkepige	3	5
Parcellist	25	7
Plejebarn	12	16
Selskabsdame		1
Skomager	7	6
Skrædder	3	5
Smed	5	11
Tjenestefolk	2	10
Tjenestekarl	13	7
Tjenestepige	7	9
Tjenestetyende	63	33
Træskomager	1	3

Afdøde i Pastoraterne siden sidst

Vestenskov

Ole William Grage
Sally Gerda Grage
(begge bisat fra Borup kirke)

Arninge

Vera Lund Nielsen
John Arne Johansen

Langø

Erik Svendsen
Claus Porsby

Gloslunde

Kaj Jensen
Gudrun Hansen

Tillitze

Jørgen Otto Johansen